

КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Корабахіна А.Ю., асистент кафедри фінансів і кредиту
Науковий керівник – д-р., екон.наук, професор Сіренко Н.М.
Миколаївський національний аграрний університет*

Розвиток підприємництва в умовах макроекономічної нестабільності складно забезпечити, особливо за наявності дефіциту оборотних коштів. Так, серед основних форм фінансового забезпечення господарської діяльності важливу роль відіграє саме кредитування підприємств.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» [1] передбачено видатки загального фонду за програмою «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів» з обсягом фінансування 300 млн грн., з яких фактично використано 96,9%, що в абсолютному виразі становить 290,6 млн грн.

Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів [2], визначено, що компенсація надається на конкурсній основі за укладеними кредитними договорами за умови, що сума відсотків за користування кредитами та розмір плати за надання інших банківських послуг не перевищує 30 відсотків річних.

Варто відмітити, що компенсації підлягають відсоткові ставки за кредитами, залученими для покриття витрат, пов'язаних із закупівлею пально-мастильних матеріалів, насіння, мінеральних добрив, засобів захисту рослин, кормів, сировини та інгредієнтів для виробництва комбікормів, ветеринарних препаратів, молодняку сільськогосподарських тварин та птиці, обладнання для тваринницьких ферм і комплексів тощо.

За даними Міністерства аграрної політики та продовольства України бюджетні кошти дозволили здешевити кредити загальним обсягом 7,8 млрд грн, в тому числі: 3,2 млрд грн – кредити, залучені у 2014 р. та 4,6 млрд грн – кредити, залучені у 2015 р. Зазначені грошові ресурси були залучені сільськогосподарськими підприємствами на фінансування:

- витрат у галузі рослинництва – понад 5,2 млрд грн (66,9%);
- витрат у галузі тваринництва – майже 2,3 млрд грн (28,9%);
- витрат на закупівлю молодняку сільськогосподарських тварин та птиці – 282,9 млн грн, (3,6%);
- інших витрат – 48,9 млн грн (0,6%) [3].

Загальна кількість підприємств, які скористались у 2015 р. програмою фінансової підтримки склала 630 підприємств, з них: 439 підприємств, які залучили кредити у 2015 р. та 338 підприємств, які залучили кредити у попередні роки (147 підприємств залучали кредити, як у 2015 р., так і у 2014 р.).

Частка підприємств сільського, лісового та рибного господарства, які планували брати кредити на кінець 2015 р. становила 43,4%. Основними причинами відмови від кредитних ресурсів стали надто високі відсоткові ставки, надмірні вимоги до застави та значні коливання курсу гривні до іноземних валют (рис. 1). Відмітимо, що більшість малих та середніх сільськогосподарських підприємств залучають кредити у національній валюті, а великих – у іноземній валюті, зокрема у доларах США та євро.

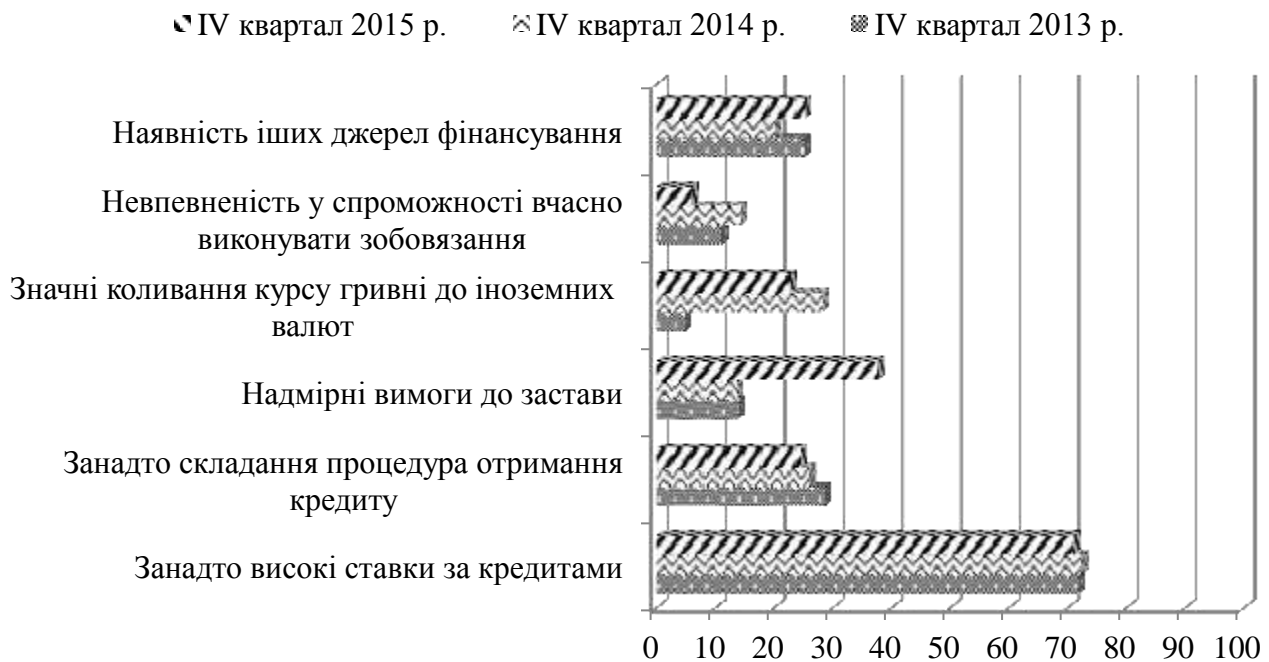

Рис. 1. Найбільш впливові фактори, які змушують сільськогосподарські підприємства уникати використання кредитних послуг банків, %

Джерело: побудовано автором з використанням матеріалів [4]

Прострочена заборгованість за кредитами, наданими сільськогосподарським корпораціям на кінець січня 2015 р. становила 7,4 млрд грн, з яких 3,8 млрд грн – за кредитами в іноземній валюті, 3,6 млрд грн – за кредитами у національній валюті [4].

Отже, кредитне забезпечення сільськогосподарських підприємств відіграє важливу роль у забезпеченні розвитку вітчизняного агропромислового комплексу. Зменшення припливу фінансових ресурсів унеможлює інтенсифікацію виробництва, впровадження нових сучасних технологій, а також перехід на інноваційний тип розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про державний бюджет на 2015 рік : Закон України № 80-VIII від 28.12.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80-19>
2. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 300 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/300-2015-n>
3. Стан кредитування АПК у 2015 році. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/node/17529>
4. Ділові очікування підприємств України за IV квартал 2015 р. Випуск №4 (40) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/>
5. Кредитування сільськогосподарських корпорацій. Статистичний випуск Національного банку України, січень 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>